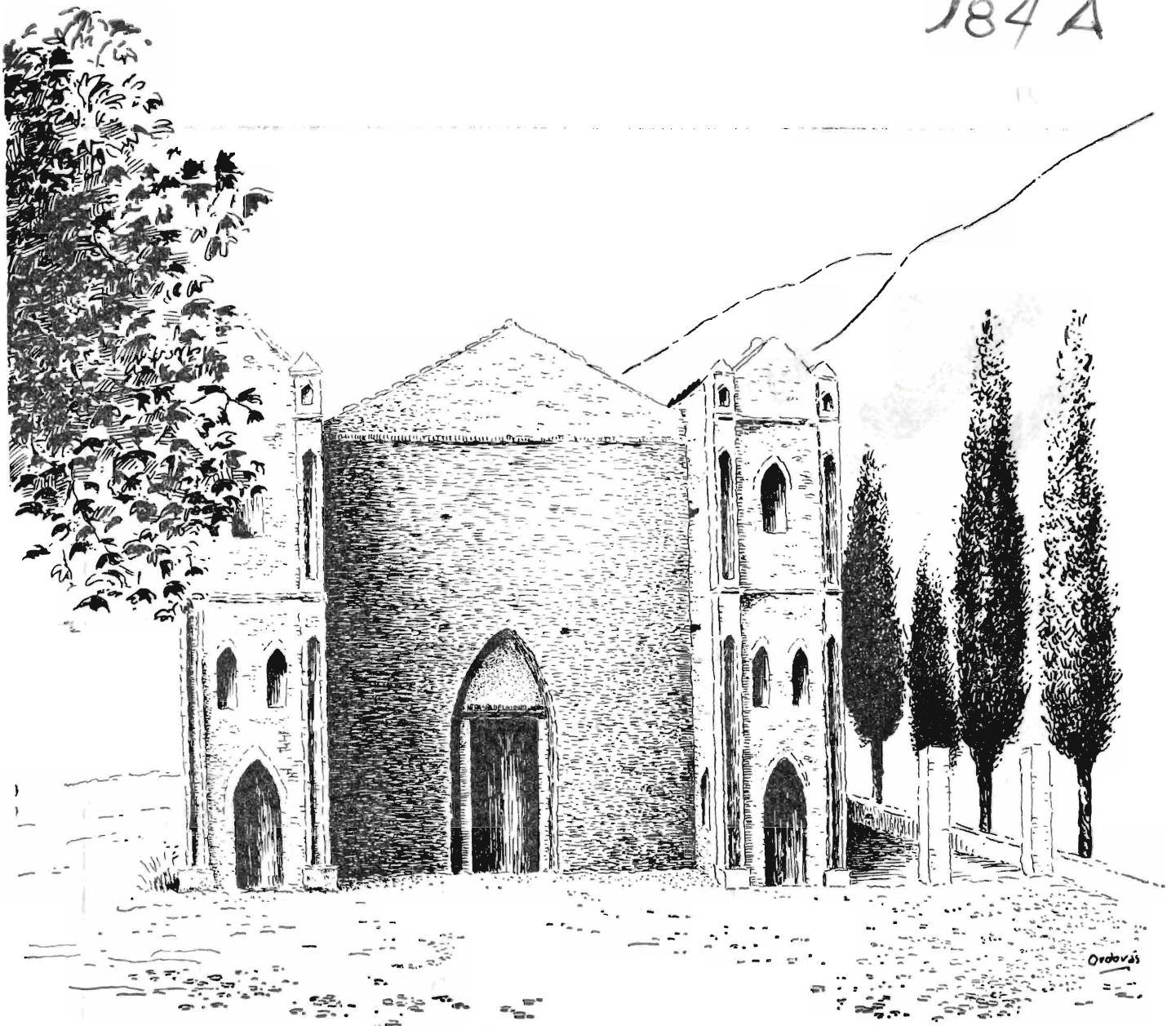

APLEC DE TARDOR

9 D'OCTUBRE DE 1977

A. E. TALAIA

Ermita de Lurdes - Vilanova i la Geltrú

La Caixa
d'Estalvis
del
Penedès

és present en tota
manifestació
cultural i artística

Agrupació Excursionista Talaia

vilanova i la geltrú

c. comerç, 4 - tel. 893 12 57

SECCIONS:

MUNTANYA
CULTURA
FOTOGRAFICA
ESQUI
AMICS DE LA SARDANA
GRUP ESPELEO TALAIA
GRUP ESCALADA I ALTA
MUNTANYA

ADHERITS A:

Federació Catalana Muntanyisme
Federació Catalana d'Esquí
Associació Espanyola de Camping
i Caravaning
Comité Regional d'Exploracions
Subterrànies

Salutació

El nostre Aplec de Lurdes s'ha convertit en una festa tradicional a Vilanova, tots sabem que al començar el mes d'octubre, tenim un dia ocupat per anar a viure un dia de camp i de germanor vilanova i comarcal al voltant de l'ermita. A l'Aplec ens trovem tots.

Es per això que aquest any en fer-se'n càrrec els Amics de la Sardana de l'organització de l'Aplec, ens sentim molt identificats amb ell. Per nosaltres representa obrir-se al món de l'excursionisme, al que estem íntimament lligats com part integrant de l'A. E. Talaia, al món casteller, de la cançó, de l'esport... en poques paraules, a la vida de la nostra ciutat.

Benvingut tothom!

AMICS DE LA SARDANA

L'APLEC DE LURDES I EL CAMI CAP A LA LLIBERTAT

L'Aplec de Lurdes ha estat any darrera any un motiu de festa, d'alegria, d'identificació nacional i d'ànima de Llibertat.

La personalitat dels seus organitzadors ha estat sempre una garantia per això, gent de muntanya, esperit de germanor, de llibertat i de catalanitat. Enguany és la secció sardanista qui l'ha organitzat i no crec que calgui insistir en la identificació d'aquest sentiment mutu entre excursionistes i sardanistes, i més quan els agermana una mateixa entitat com és la Talaia.

L'Aplec de Lurdes en aquest camí cap a la Llibertat que poc a poc i amb no poc sacrifici anem assolint, ha jugat també el seu paper.

Quan el franquisme era en un punt àlgid, al foc de camp de Lurdes ja s'explicaven, en veu no massa alta, acudits contra el dictador; quan Catalunya no havia sortit encara de la seva condició de reu de guerra, l'aplec era presidit per la Senyera i tot ell respirava reivindicació nacional.

L'any passat, mort ja el dictador i quan Catalunya començava a reeixir de la llarga nit per reconquerir amb força el reconeixement de la seva personalitat, l'Aplec de Lurdes fou altre cop un viu exponent d'aquesta nova situació i un exponent avançat portant nova saba a aquest esclat de renaixença que començava a sentir el nostre poble. L'Aplec del 76 fou diferent, fou una porta oberta a un futur esperançador que tots veiem més positiu.

El moment més àlgid de la diada va ser, ben segur, quan el Coro va cantar Els Segadors i a les veus dels cantaires s'hi afegiren les del miler de vilanovins que èrem allà; mentre, Els Bordegassos aixecaven un Pilar-de-Quatre deixant anar una llarga Senyera; en mig del públic flamejava una altre ensenya catalana, i presidint tot l'Aplec, al cim de la Talaia s'hi havia col·locat una grandiosa Senyera; en una paret d'aquest cim, al davant de l'ermita de Lurdes, hi havia una pancarta amb una exigència: "Amnistia total". Foren uns Segadors desafinats i mal entonats, fou un Pilar de poca alçada, però tot plegat fou un clam conscient, valent i emocionat; punys enlaire i dits de victòria desafiant un cel esplèndid d'un primer diumenge de tardor.

A la tarda, l'Assemblea Democràtica de Vilanova es presentava per primer cop en un acte públic i demanava la participació dels vilanovins en la lluita cap a l'aconseguint d'una autèntica democràcia, concretitzada en els punts de Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia.

En aquest moment en que quan escric això, som a un pas d'aconseguir la Generalitat provisional, amb uns postulats mínimament vàlids i quan és possible (tan de bo!) que celebrem l'Aplec de Tardor amb la Generalitat restabler-

(Acaba en la pàg. següent)

III CONCURS DE COLLES ESPONTANIES

Aplec de Tardor 1977

Organitza: Colla Sardanista VOLERANY

1. Les colles faran la seva inscripció a la secretaria de l'Aplec, abans de començar la tercera de l'audició de la tarda.
2. Tota la colla deurà inscriure's amb un nom original.
3. Podran participar anelles de quatre parelles mixtes.
4. Els balladors farà un mínim de 3 anys que no hauran participat en un Concurs de Colles sardanistes.
5. El jurat estarà format per components de la Colla Sardanista Volerany.
6. Es puntuarà elegància, conjunt, interpretació i compàs, i es tindran en compte les circumstàncies de cada colla, per exemple: edat.
7. Hi haurà premi especial per la colla que es presenti amb el millor nom.
8. El veredict del jurat es donarà a conèixer abans de l'última sardana de la tarda.

L'Aplec de Lurdes i el camí a la llibertat

(Ve de la pàgina anterior)

ta, potser el record del de l'any passat quedi una mica desferrat, però crec que és important fer-ne menció per la significació que tot allò va tenir: era la primera vegada que a Vilanova, o en una concentració de vilanovins prop de la vila, es cantava el nostre himne nacional, sense por, sense amagatalls, a ple sol, a ple pulmó i a plena llàgrima, perquè en correre'n deunidor; era la primera vegada que les forces democràtiques locals es presentaven davant la població; era un primer pas, a nivell local, davant del que estem a punt de aconseguir; no ho tenim tot guanyat encara, queden coses ben importants per aconseguir, com l'Amnistia Total de la pancarta, però ben segur som en el camí per assolir-ho.

En mig de tota aquesta festa que fou l'Aplec de l'any passat, tres elements diferents però amb un esperit ben comú i una significació gairebé idèntica: el Coro de La Unió Vilanovina, els castells dels Bordegassos i els excursionistes de la Talaia o de fora de l'entitat, tres exponents de la unitat, de l'esforç comú, de la catalanitat i del triomf final que avui desitja la nostra Catalunya.

Enguany, n'estem segurs, l'Aplec de Tardor tornarà a ser una gran festassa.

XAVIER CAPDEVILA

VIII Concurs de Dibuix Ràpid

Infantil i juvenil

APLEC DE TARDOR

a l'ermita de Lurdes, el dia 9 d'octubre de 1977

Collabora: GALERIA PRISMA

BASES

1. **PARTICIPANTS:** Tots els nens, nenes i joves, compresos entre 6 i 18 anys. Seran formats 3 grups: de 6 a 10 anys; d'11 a 14, i de 15 a 18.
2. **INSCRIPCIÓ:** A la secretaria de l'Aplec, situada en el local anexe a l'ermita. Els participants seran portadors de llapis i goma. El paper timbrat i altres estris necessaris, seran facilitats per l'organització.
3. **TEMES:** Versaran sobre l'Ermita, la natura circundant o qualsevol aspecte de l'Aplec.
4. **PLAÇ:** L'entrega de paper i estris serà efectuada puntualment a les 10 del matí. A les 11, també puntualment, els participants lliuraran els treballs a la Secretaria.
5. **JURAT:** Serà format per membres de solvència artística, els quals deliberaran immediatament després de la recepció dels dibuixos.
6. **PREMIS:** N'hi haurà per als tres primers classificats de cada grup.
7. **EXPOSICIÓ:** Després de la deliberació del jurat, els treballs seran exposats al públic.
8. Qualsevol circumstància que no pugui ésser prevista en aquestes Bases, serà resolta per l'organització.

AQUEST ANY NO PODREM ACAMPAR

Fa anys, pioners de l'A. E. Talala van iniciar el que seria popular Campament - Aplec de Tardor. Van plantar les seves tendes i es van reunir al entorn del Foc de Camp on feien la seva gresca. L'endemà, es feien jocs per la mainada i algun que altre concurs d'all i oli o d'arròs a la cassola, passant unes hores de companyerisme i a la vegada respirant aire de llibertat.

A mesura que el Campament - Aplec s'ha anat fent gran, persones alienes totalment a l'esperit excursionista, l'havien convertit, d'uns anys ençà, en una gran disbauxa.

Confiem en la comprensió dels veritables muntanyencs y esperem poguer en properes edicions reconsiderar la nostra postura.

Lluís DAVIU

PROGRAMA D'ACTES

DIUMENGE, dia 9 d'octubre

- A les 7,30: Sortida d'autocars, a la Rambla Samà, davant del Grup Escolar.
- A les 8,00: Obertura oficial de l'Aplec.
- A les 8,30: Santa Missa a l'ermita.
- A les 9,00: Esmorçar de germanor. (Inscripció local social.)
- A les 9,30: XIII Cross Talaia, Vilanova - Cim Talaia - Lurdes.
- A les 9,45: Ginkama (femenina i masculina).
- A les 10,00: VIII Concurs de dibuix ràpid (infantil i juvenil).
- A les 10,30: Audició de sardanes. Cobla: «La Principal del Vallès».
- A les 12,00: Actuació de la colla de Castellers «BORDEGAS-SOS DE VILANOVA» i de la Coral UNIO VILANOVESE.
- A les 13,15: Repartiment de premis del Cross, Ginkama i concurs de dibuix ràpid.
- A les 13,30: Concurs d'arròs a la cassola.
- A les 15,00: Jocs infantils amb gran xocolatada.
- A les 16,00: Audició de Sardanes, Cobla «La Principal del Vallès», Concurs de Colles espontànies.
- A les 17,00: Actuació dels Falcons de Vilanova.
- A les 19,00: Clausura de l'Aplec i autocars de tornada.

L'ORGANITZACIÓ DE L'APEC
d'enguany està a càrrec dels
AMICS DE LA SARDANA

Els vells aplecs

Els aplecs, en la seva forma més genuïna i autèntica, són precisament els que tenen lloc prop d'un santuari o una ermita, amb la participació d'una sola cobla (sovint modesta) i afluença d'un grup de gent que no hi acudeix pas obeïnt a motivacions exclusivament sardanistes, sinó que també hi va moguda pel seu afecte o veneració vers aquell santuari, pels atractius del paisatge i el desig de practicar l'excursionisme o de passar tot un dia al camp.

Aquest tipus d'aplec correspon a èpoques més aviat modestes i sovint remotes dins la història de la sardana. Els grans aplecs —amb profusió de cobles de categoria, celebrats als grans passeigs, places, avingudes o parcs, amb una concurrència a vegades multitudinària— coincideixen amb l'expansionament de la sardana i de la cobla (els anys 20 i 30), expansionament que ara ha tornat a repetir-se en existir més disponibilitats econòmiques i millors mitjans per a viatjar.

Tornem, però, als orígens discrets i humils del veritable aplec. La paraula aplec és sinònim de reunió. Aquest terme s'aplica al grup de gent que es reunia (i encara es reuneix, pel que veiem) en ocasió de celebrar un romiatge. La imatge del vell aplec va associada indefectiblement a la petita explanada (de vegades fins i tot una era) situada prop d'una ermita, amb els seus arbres d'ombra acollidora i la seva font d'aigua fresca. El dia de la festivitat del sant en honor del qual hom bastí l'ermita, la gent del poble més proper hi acudia, tot i que sovint es veia obligada a recórrer una sèrie de quilòmetres per mals camins, a peu o amb mitjans de transport molt rudimentaris. Si es tractava d'una solemnitat assenyalada i el sant era molt popular, no sols hi anaven els habitants del poble més proper sinó també els d'altres localitats de la contornada. Es traslladaven amb les seves tartanes i els seus carros —homes, dones, vells i velles, criatures—, traginant els estris necessaris per a fer l'arròs, les cassoles de rostit, graelles, paelles, fogons, porrons i altres endimaris.

La festa tenia la inevitable faceta religiosa, la qual anava a càrrec dels clergues locals: Missa amb sermó, cant dels goigs, una petita processó, etc. Però també existia la part profana. Organitzar un ball, un sarau, en honor del sant, hauria estat considerat pecaminós, tot i que els nois i noies prou que l'haurien agraït. Hom adoptà la solució salomònica de la sardana, una dansa que a més de resultar molt apreciada i democràtica o posseir fortes arrels populars, no creava, per ella mateixa, cap mena de problema de tipus eròtic.

De jovenet vaig viure l'experiència d'alguns d'aquests aplecs a la vila de Lloret de Mar (La Selva): el de les Alegries (a l'ermita del mateix nom, prop de la carretera de Vidreres) i el dels Perdons al santuari de Santa Cristina, prop d'aquella bellíssima cala de la Costa Brava. És clar que els llore-

tencs dedicaven aleshores els seus elogis entusiastes a l'aplec camperol que havia tingut lloc a Sant Pere del Bosc, un indret amb nom prou expressiu. L'escenari d'un aplec que m'ha colpit més fort ha estat l'ermita de Santa Caterina, pertanyent al terme de Torroella de Montgrí, en un paratge ferèstec, d'una grandiositat corprenedora, mig amagat al peu del massís del Montgrí, coronat pel seu famós castell, centre neuràlgic de l'Empordà. La genial escriptora escalenca Caterina Albert i Paradís «Victor Català» situa l'acció de la seva obra mestra «Solitud» en aquest marc fascinant. Poder escoltar el bramul dels fiscorns i el clam esperitat de tibles i tenores en un lloc com aquell havia de constituir una experiència inoblidable.

Però l'aplec del qual tots guardem el millor record és el de Matagalls. Ara ja fa uns quants anys que no hi pujo. Quan hi anava, la part musical era encomanada a la cobla «Genisenca», de Taradell, els components de la qual pujaven a peu fins el «Pla de la barraca» amb el seu instrumental (excepte el contrabaix), per a interpretar les sardanes i fer l'acompanyament del «cant dels adéus». La imatge de l'anella gegantina entonant els adéus al peu de la creu que corona aquell cim del Montseny (1.695 m.) no s'esborrarà de la meva memòria per anys que passin...

Eugeni MOLERO

Palafolls, setembre 77

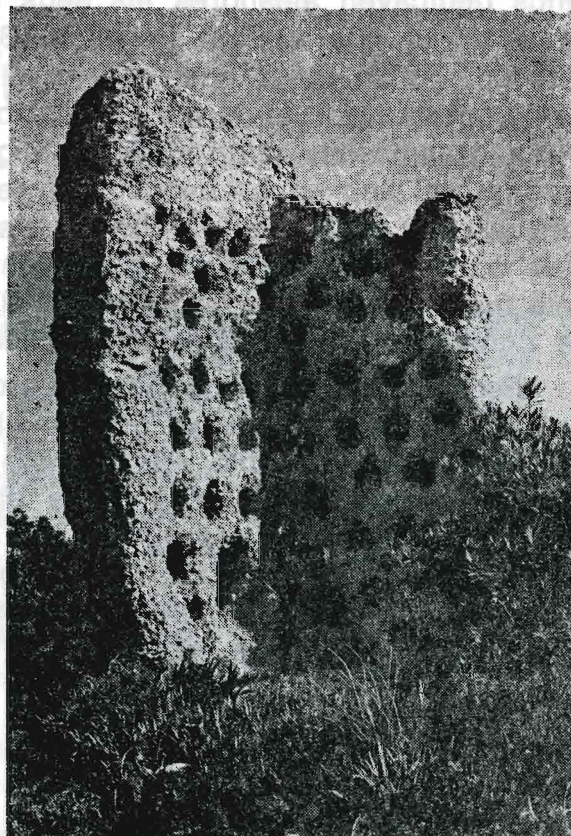
A LES 12 HORES

Actuació de la colla de castellers
«BORDEGASSOS DE VILANOVA»

A LES 17 HORES

Actuació dels
«FALCONS DE VILANOVA»

Vestigis romans en el terme de Castellet i Gornal

Columbari del Mas Pigot

A pocs metres del Mas Pigot es troben les restes d'un columbari del que es conserven una paret sencera i gran part d'altra. Les dimensions actuals són 2,70 metres d'amplada per 2,50 de llarg i 4,30 d'alçada. Segons es va comprobar la llargada total seria de 4,05 metres.

A la part sencera s'hi poden comptar fins a trenta-cinc celletes distribuïdes en vuit filades i a la part mig derruida trenta-tres. Les dimensions mitges d'aquestes celletes son 22 x 22 x 20.

Ei tipus d'obra emprada en la construcció del columbari es el comú a tots els altres existents a la comarca, o sia, un sócol de pedres de regular tamany i una paret de tàpia assentada sobre aquell.

No hi han estat practicades excavacions.

Columbari de Sant Marsal

Segons notícies donades pel rector de Sant Marsal al fer unes obres a la rectoria es van descobrir en una paret fins aleshores tapiada unes celletes que probablement pertnixerien a un antic columbari pre-existent en aquell mateix lloc.

En el jardí existent, junt a l'esmentada rectoria, es trobaven abandonats de llarg temps un capitell, el basament i una columna d'època romana que actualment es conserven al Museu Lapidari de Vilafranca instal·lat al claustre de Sant Francesc.

Forn de Les Badies

En una feixa de conreu situada a uns sis-cents metres al SE del caseriu de Les Masuques hem identificat gràcies a les informacions rebudes de Ramon Vadell Hill, camperol de Torrelletes, un forn de ceràmica probablement ibero-romà.

El forn està construït aprofitant el mateix fang del terreny; actualment extremament endurit per l'acció del foc. L'engraellat es troba a deu centímetres per sota del nivell actual del terreny i ocupa una superfície aproximada de 3 per 2 metres. La fogaina forma una volta de parets irregulars i l'engraellat és suportat per una columna central de secció circular. La cambra de cocció està totalment destruïda quedant solament insinuada, en alguns punts, per una estreta paret de pocs centímetres d'alçada. La boca de càrrega de la fogaina es conserva intacta.

Forn de Can Cassanyes

En terrenys de Can Cassanyes al fer una llaurada d'uns 50 centímetres de profunditat es va descobrir un forn romà.

Segons Martí Grivé estava format per una cambra de 2,25 per 1,90 metres, al mig de la qual hi havia una columna de 48 centímetres de diàmetre que suportava una volta molt aplanada. L'engraellat estava format per cinc filades de quatre forats cada una.

Aquest forn hauria estat destinat a la cocció de tegules segons es desprèn dels abundants restes apareguts durant les prospeccions portades a cap.

Pont romà de Can Llopart

A 1 km, al SE de Les Massuques junt a l'ermita de Sant Esteve de Castellet es troba el mas conegut per Can Llopart.

El Dr. Trens l'any 1927 va identificar un miliari existent junt a les parets de l'Ermita i que en època indeterminada va ésser utilitzat com sepulcre practicant-hi el necessari rebuidat. Aquest miliari es troba dipositat al Museu Arqueològic de Barcelona, estant fragmentat en dos troços amidant en total 2,35 metres d'alçada per 62 centímetres de diàmetre. A la part oposada al rebuidat es conserva l'inscripció

D (omino) N (ostro) INVICTISSIMO

PIISIMO VICTORIO

SISSIMO PRINCIPI

JVLIANO AVGUSTO

que traduït vol dir: *Al Senyor Nostre Invictíssim Pietosíssim Victoriosíssim Príncep Julià August*. De manera que aquest miliari pertany al govern de Julià l'Apostata (360-363 després de Crist).

L'any 1904 M. de Urgellés cità l'existència d'un tros de camí empedrat entre l'ermita i el pont bastit sobre la riera d'Estelella identificant-lo com perteneixent a una via romana. El referit pont, de probable origen romà, presenta les següents ca-

Concurs d'Arròs a la Cassola

Aplec de Tardor 1977

BASES

PARTICIPANTS: EQUIPS DE dues persones, desde 2 anys fins 90.

DRETS D'INSCRIPCIÓ: 50 pessetes per equip.

LLOC: Dintre el recinte de l'Aplec.

- Durant el concurs no es podran intercanviar-se els equips.
- Es podran posar els ingredients que es vulguin a l'arròs.
- El concurs tindrà una durada aproximada d'una hora.
- Les cassoles o paelles es podran fer de les racions que els concursants desitgin.
- Es puntuarà presentació i gust.
- Serà obligatori cuinar amb llenya.
- Hi hauran premis pels tres primers classificats.
- La decisió del jurat serà inapel·lable.
- Qualsevol cas no previst, serà resolt per l'organització.

VESTIGIS ROMANS EN EL TERME DE CASTELLET I GORNAL

(Ve de la pàg. anterior)

racterístiques: es d'un sol arc de 5,70 metres de llum, té 1,70 metres d'amplada i l'alçada dels pilars és avui dia impossible d'ésser apreciada en la seva totalitat sense efectuar una excavació prèvia, la part visible a la riba de Can Llopart és de 2,20 metres i a la riba oposada de 1,70 metres.

L'any 1948 el propietari de Can Llopart denuncià la troballa ran de les parets de l'ermita de St. Esteve d'una sepultura romana de tègules coberta per una gruixuda capa de morter de calç i graveta i protegida per una llosa rústega de 1,74 metres de llarg per 0,75 d'ample i 20 centímetres de gruix. No s'hi va trobar parament funerari i es creu perteneixen als segles III o IV.

Entre Can Llopart i Cas Rubió i en particular junt a aquesta darrera masia són freqüents les troballes de ceràmica íbero-romana.

Xavier VIRELLA

CONCURS FOTOGRAFIC

Aplec de Tardor 1977

Organitza: Secció Fotogràfica de l'A. E. Talaia

PARTICIPANTS: Obert a tots els qui vulguin participar-hi.

TEMA: Aplec de Tardor.

TREBALLS: En blanc i negre. Màxim tres obres per concursant.

PRESENTACIÓ: Muntades i costats amb un mínim de 18 cm. i un màxim de 40. S'acompanyaran dins una plica tancada, una tarja amb les dades del concursant (nom i adreça). En l'exterior constarà el lema de les obres.

DRETS: Gratuïts.

LLIURAMENTS: A la secretaria de l'Agrupació Excursionista Talaia. carrer Comerç, 4, de 8 a 10 del vespre.

ADMISSIÓ: Fins el dia 29 d'octubre, inclusiu.

JURAT: El jurat estarà format per persones de reconeguda vàlua fotogràfica. El seu veredicté serà inapel·lable. A la vegada serà donat a conèixer pels mitjans d'informació oportuns i als guanyadors es farà directament.

EXPOSICIÓ: Serà inaugurada a les 9 del vespre del dia 5 de novembre a la Sala d'actes de l'A. E. Talaia.

CLAUSURA I LLIURAMENT DE PREMIS: Tindrà lloc el dia 19 de novembre a les 9 del vespre, en un acte públic.

PREMIS: Es concediran tres trofeus i dos accèssits.

RECOLLIDA: A partir del 30 de novembre. Els tres primers premis quedaran propietat de l'Entitat organitzadora. Els guanyadors d'accèssits faran entrega d'una copia 13 x 18 en recollir els originals presentats.

Si als 60 dies no s'han recollit se suposa que l'autor l'ha cedit a l'esmentada secció. Per tant, queda sense dret a reclamar.

IMPREVISTOS: Qualsevol cas no previst, serà resolt per la secció organitzadora. El fet de participar-hi significa la total acceptació d'aquestes bases.

NOTES D'INTERÈS

- Queda totalment prohibida L'ACAMPADA EL DIA ABANS DE L'APLEC
- Poden fer-se les inscripcions per l'esmentat de germanor fins el dia 7 d'octubre al nostre local social.
- No serà permesa l'entrada de cap mena de vehicles dins l'Aplec. Serà habilitat un aparcament degudament senyalitzat.
- Hi haurà servei de vi i refrescos.
- Aigua potable a 50 metres de l'ermita.
- El servei sanitari de l'Aplec serà a càrrec de la Creu Roja.
- El servei d'informació serà a càrrec de tots els membres de l'organització.
- Podran adquirir-se goigs de la Mare de Déu de Lurdes al preu de 15 pessetes.
- Cal respectar el lloc on es troba l'Aplec, no trencant arbres o plantes, ni llançant llunes, papers o qualsevol altre objecte.
- Col·laboreu amb tots els actes de l'Aplec.

AGRAÏMENT

A tots aquells que col·laborant amb nosaltres han fet possible l'Aplec:

- Senyora Montserrat Llarisó, vídua Estalella, propietària del terreny.
- Delegació de Vilanova i la Geltrú de la Creu Roja.
- Patronat Local de Turisme.
- Tintoreria Albà
- Cobega, S. A. de Vilanova i la Geltrú.
- Gràfiques Vilaseca.
- Galeria Prisma.
- Secció d'atletisme del Patronat d'Esports.
- Drogueria Josmarc.

La realització d'aquest Butlletí-programa ha estat possible gràcies a la col·laboració de XAVIER VIRELLA, XAVIER CAPDET, M.ª CARME BARCELO, EUGENI MOLERO, XAVIER CAPDEVILA.

PORTADA: Dibuix de Antoni Ordovàs.

Imprès a T. G. Vilaseca - Vilanova i la Geltrú.

DIA: 9 d'Octubre

HORA: 10,30 del matí i 4 de la tarda

GRAN AUDICIO DE SARDANES

COBLA

“La Principal del Vallès”

Organitzat per

AMICS DE LA SARDANA

de l'A. E. Talaia

i patrocinat per la

Caixa d'Estalvis del Penedès

53 DIA
UNIVERSAL DE L'ESTALVI

TELEVISORTEIG

100
Tèlevisors
color

Philips K-11 de 26"

SORTEIG: 15 NOVEMBRE 1977

Caixa d'Estalvis del Penedès